

Sluta sticka huvudet i sanden

Man har ödelagt sin existens utan att i tid på allvar försöka åtgärda och hitta lösningar. Antingen har man inte kompetensen och ser problemet eller också gör man likt strutsen kör huvudet i sanden och hoppas att katastrofen inte inträffar. Båda lika illa och de som drabbas saknar helt enkelt strategisk förmåga att se vad som är de mest allvarliga hoten och möjligheterna.

Svensk Travsport är just nu på väg mot en sådan situation om man vill behålla sporten i sin nuvarande omfattning och kvalitet. Sannolikt innebär situationen med akut brist på hästägare och hästar ett stort hot mot flera banors existens inom bara fem år samt att sporten och spelet snabbt kommer minska sina möjligheter till utveckling. Tidsscenariot är sannolikt inte 2053 som Svensk Travsports ordförande nyligen skrev utan väldigt mycket snabbare om vi inte vaknar och agerar!

Vad är då Svensk Travsports största problem för sportens existens?

Det finns två grupper av människor som är helt essentiella för att svensk travsport ska existera långsiktigt. De som äger respektive föder upp hästar. Just nu minskar båda grupperna mycket snabbt och därmed antalet spelbara hästar som dessutom håller den höga kvalitet vi är vana vid!

Bristen på personer som vill och har ekonomi att äga häst, uppfödare som kan och orkar hålla på att föda upp hästar är mycket allvarlig. 2023 föddes cirka 2.500 föl. Under 2024 föds något hundratal mindre och 2025 är vi sannolikt nära 2.000 födda föl. Det innebär att travsporten redan inom fyra-fem år har en akut brist på hästar för att fylla spelbara lopp med hästar och upprätthålla vår internationella standard.

Svensk travsport har dessutom åderlåtitt såväl nordisk som italiensk och holländsk travsport genom att dränera deras hästägande och uppfödning till Sverige. Där finns ingen hjälp för att rädda spelet och banornas tävlingsdagar. Risken är därför uppenbar att Svensk Travsport och ATG kommer att tvingas till drastiska beslut om flera banors framtid och utveckling om inget görs!

Vad är då lösningen för att skapa framtidstro från de aktiva?

Hela vår sport är signalstyrd, för att investera för framtiden så vill hästägare veta vad som förväntas i framtiden. Den viktigaste åtgärden för att skapa förändring är pengar och att fler hästägare har en möjlighet att förbättra sin kostnadstäckning på sitt hästägande.

Vi har inom rikstoton och vardagstravet i princip samma prispengar som för 20 år sedan medan kostnaderna för hästägandet minst fördubblats. Det gör att vi nått en kritisk nivå. I de stora loppen har prissummorna hållits uppe med premiechansen och att sportchefer omfördelat prispengar från vardagstravet på sin bana för att skapa penningstinna storlopp.

Viktigast för sportens framtid är dock att **fler hästägare har chansen att deras hästägande får minskande underskott mot idag. Det behövs helt enkelt fler lopp med 50.000, 100.000 och 200.000 kronor i förstapris runt om i hela landet.**

Att skapa framtidstro hos hästägarna skapar i sin tur ringar på vattnet samma framtidstro hos uppfödare. Det gör att den tredje viktiga gruppen i travsporten – spelarna har spelbara lopp med god kvalitet. Men det finns inte en lösning på problemet utan det är flera kloka beslut som måste samagera för att skapa framtidstro igen!

ASVT har skickat flera inspel och förslag till Svensk Travsport med dellösningar för att återskapa förtroendet!

- ASVT och TR har till Svensk Travsports konsortiemöte föreslagit en diskussion om att utnyttja EU:s 20 procent-gräns för att styra mer pengar till svenskägda hästar redan 2025 Det är en kraftig signal även om den inte genererar nya prisedel i sig. 20 procent till svenskägda stöds även av Travhästägarna.
- Förändra premiechansen så att 50 procent går till storloppen och resterande 50 procent görs om och skapar fler lopp med exempelvis 100.000 kronor i förstapris för 3–5 åriga hästar. ASVT.s förslag delas också av Travhästägarna.

- ASVT arbetar också i positiv anda med Svensk Travsport om en klok och konstruktiv lösning för den mycket viktiga frågan om ”född i svensk halm” för att värna uppfödning och bibehålla uppfödarkompetensen i Sverige.
- Säkerställ att 50 procent av prismetel för 2–7 åriga hästar går till ston. Förslaget stöds av såväl TR som Travhästägarna.

Små steg på vägen, men den övergripande lösningen är att hitta mer pengar, i storleksordningen 100 miljoner/år, till hästägare och uppfödare för att öka hästägande och uppfödning.

Är det möjligt att öka så mycket? Ja, om vi vill vi ha 30 banor och en levande travsport över hela landet. Ett sätt är att strategiskt intäkts- och kostnadseffektivisera sporten. Sveriges travbanor är företag och inte bidragsinrättningar.

Vill banorna, ST och ATG värna om sportens och sin framtid kan ett gemensamt beslutat intäkts- och kostnadsbesparingsprogram som vanliga företag genomför i tuffa ekonomiska tider vara strategiskt klokt.

Om en kostnadsbesparing på den nivån kan uppnås och de investeras i nya prispengar till vardagstrav i hela Sverige vore det en mycket stark signal till Sveriges travsports aktiva om att orka fortsätta och säkra att sporten är stark även om fem år!